

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย คือ ปัจจัยมนุษย์หรือทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร^๑ หรือกล่าวได้ว่า องค์กรจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จก็คือพฤติกรรมการทำงานของบุคคลซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่ช่วยให้เกิดการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่เป็นผลสำเร็จ สามารถพลิกฟื้นองค์กรจากสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ไปสู่สถานการณ์ใหม่ที่ดีขึ้นได้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น ตอบสนองความต้องการขององค์กรสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่ม ซึ่งสภาพแวดล้อมหรือบริบทของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในสังคมยุคโลกาภิวัตน์เช่นนี้ จึงได้มีการพัฒนาแนวทางภาวะผู้นำในแนวทางใหม่ ที่มีการกล่าวถึงกันมากคือ “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถในการทำงาน ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม กระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมที่มีความชัดเจนมากกว่าผู้นำสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในการทำงานให้ไปสู่ความสำเร็จและหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นผู้นำย่อมพร้อมที่จะให้โอกาสให้ผู้ตามได้เริ่มต้นใหม่ผู้นำย่อมกระตุ้นให้ผู้ตามมีความพยายามอย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาให้มีความเข้มแข็งไม่ท้อแท้มีการพัฒนาศักยภาพในการทำงานผู้นำต้องสร้างวิสัยทัศน์ให้ผู้ตามมีความตื่นตัวและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเสมอและก้าวเดินไปสู่ความสำเร็จพร้อม ๆ กัน

ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นทฤษฎีที่มีพัฒนาการมาเป็นเวลานานและมีการพิสูจน์ว่าหากนำไปใช้จริงย่อมประสบความสำเร็จในการบริหารได้ผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

^๑รัตติกรณ์ จงวิศาล, มนุษย์สัมพันธ์: พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑), หน้า๒.

โดยมีพฤติกรรม๔ด้านตามหลักทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเบอร์นาร์ดเอ็มบาส (Bernard M. Bass) และบรูซเจอโวลีโอ (Bruce J. Avolio) ย่อมสามารถประสบความสำเร็จในการบริหารองค์กรกล่าวคือ ๑) การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ๒) การมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ๓) การมีความสามารถในการกระตุ้นสติปัญญา และ ๔) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล๒ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีภาวะดังกล่าวย่อมเป็นผู้นำที่สามารถบริหารองค์กรหรือจัดการงานที่ท้าทายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้นำหรือภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญไม่สามารถอธิบายได้โดยแต่ดูจากพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในแง่ความร่วมมือของกลุ่มคนหรือระหว่างกลุ่มคนในการปฏิบัติภารกิจร่วมกัน บนฐานของค่านิยมเหมือนกัน ด้วยการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกขึ้นแก่สังคม จากฐานความเชื่อที่ว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำยังลดปัญหาการทำงานร่วมกันในลักษณะของกลุ่มบุคคลที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้น ดังนั้น ผู้ที่ไต่ยกย่องให้เป็นผู้นำควรมีสภาวะการเป็นสำคัญที่ใช้ฐานของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมควบคู่ไปกับการเรียนรู้ค่านิยมส่วนบุคคลเพื่อการเป็นผู้นำที่ดีต่อไปเช่นเดียวกับการปกครองคณะสงฆ์ หรือการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ย่อมต้องมีผู้นำหรือ เข้าใจระบบบริหารงานกำหนดแผนนโยบาย เป็นผู้มีความเสียสละมีเป้าหมายในการทำงาน บังเกิดผลสำเร็จพัฒนาดีขึ้น

พระสังฆาธิการ เป็นคำรวมตำแหน่งพระภิกษุผู้ปกครองคณะสงฆ์ ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เริ่มใช้มาแต่ พ.ศ.๒๕๐๕ จนถึงปัจจุบัน โดยมีกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๐๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระสังฆาธิการ กำหนดนามเป็นครั้งแรก โดยเปลี่ยนคำว่า “พระคณาธิการ” มาเป็น “พระสังฆาธิการ” ให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินกิจการคณะสงฆ์ รวมคำว่า “พระ” “สังฆ” และ “อธิการ” เป็น “พระสังฆาธิการ” แปลตามรูปศัพท์ว่า “พระภิกษุผู้ทำงานโดยสิทธิขาดในทางคณะสงฆ์” “พระภิกษุผู้ทำงานคณะสงฆ์โดยมีอำนาจเต็มตามตำแหน่ง” มีหน้าที่ในการปกครองคณะสงฆ์ในเขตปกครองของตน คือ บริหารการคณะสงฆ์และการพระศาสนาพระสังฆาธิการในเขตปกครองจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในพื้นที่คณะสงฆ์ภาค ๔ (กำแพงเพชร), (พิจิตร), (เพชรบูรณ์), (นครสวรรค์) ซึ่งทางผู้วิจัยจะทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ งานทั่วไปจะต้องปฏิบัติ คือ งานปกครองคณะสงฆ์ งานศาสนศึกษา งานศึกษาสงเคราะห์ งานเผยแผ่ศาสนาธรรม งานศาสนูปการ และงานสาธารณสงเคราะห์ จากปัญหาลักษณะงานที่เป็นหน้าที่หลักของพระสังฆาธิการ เช่นคุณลักษณะผู้นำพฤติกรรมการทำงานดังกล่าว

^๒Bass B.M. & Avolio B.J., **Transformational Leadership Development**, (Pola Alto, California : Consulting Psychologists Press, 1990), p.22.

จึงเป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้นำเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของพระสงฆ์ซึ่งการที่ต้องปฏิบัติทั้งต่อหน่วยงานคณะสงฆ์และชุมชนสภาพตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นำมาบูรณาการให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะการนำหลักปธาน ๔^๓ ที่ประกอบด้วย คือ

๑) สังวรปธาน เพียรระวังหรือเพียรปิดกั้น คือ เพียรระวังยับยั้งบาปอกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด มิให้เกิดขึ้น

๒) ปหานปธาน เพียรละหรือเพียรกำจัด คือ เพียรละบาปอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว

๓) ภาวนาปธาน เพียรเจริญ หรือ เพียรก่อให้เกิด คือ เพียรทำกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดมี

๔) อนุรักษนาปธาน เพียรรักษา คือ เพียรรักษากุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วให้ตั้งมั่นและให้เจริญยิ่งขึ้นไปจนไพบูลย์

กล่าวได้ว่าบุคคลซึ่งมีภาวะผู้นำจะช่วยให้องค์การเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นผลสำเร็จสามารถพลิกฟื้นองค์กรจากสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ได้ตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จก็คือหลักปธาน๔ ที่ใช้บูรณาการพัฒนาดนและหน่วยงานที่ทำอยู่ได้โดยเฉพาะในระดับพระสงฆ์ซึ่งการที่มีผู้ได้บังคับบัญชาต้องดูแล สังคม ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่วัดๆ นั้น ว่าได้นำเอาหลักธรรมเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงไร เพื่อจะทำให้สังคม ชุมชน วัด เกิดความสงบสุขแบบยั่งยืนซึ่งพระสงฆ์การที่มีภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่นำทางในการปฏิบัติงานย่อมจะนำพาชุมชนหรือสังคมนั้นๆ ชับเคลื่อนไปได้ด้วยดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องเกี่ยวกับ ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสงฆ์ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อต้องการทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการนำหลักแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานที่ในปัจจุบันว่า ผู้นำนั้นควรมีคุณสมบัติอย่างไรในการเป็นผู้นำอย่างไร และต้องการที่จะทราบถึงคุณค่าของหลักธรรมของภาวะผู้นำที่ดีในการดำเนินชีวิต และนำสิ่งที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพของพระสงฆ์ อันจะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

^๓ อ.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๖๔/๙๖.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“ภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ตามหลักปธาน ๔ คือ สังวรปธาน ปหานปธาน ภาวนาปธาน อนุรักขนาปธาน

๑.๔.๒. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษานักธรรม วุฒิการศึกษาบาลี และวุฒิการศึกษาสามัญ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยเน้นศึกษาตามหลักปธาน ๔ คือ สังวรปธาน ปหานปธาน ภาวนาปธาน อนุรักขนาปธาน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ พระสงฆ์ในพื้นที่อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ รวมประชากรทั้งหมด จำนวน ๗๖๖ รูป^๔

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้นำพระสงฆ์จำนวน ๙ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

๑.๕.๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาบาลีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

๑.๕.๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์แตกต่างกัน

^๔สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดเพชรบูรณ์, บัญชีสำรวจวัดและพระภิกษุ-สามเณรสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดเพชรบูรณ์, ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘.

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่ได้รับคัดเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ มีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น และมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะทำให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมาย

๑.๖.๒ คุณลักษณะผู้นำ หมายถึง ลักษณะของผู้ที่ประกอบด้วยความเฉลียวฉลาด ความพร้อม ความเข้าใจในงาน ความริเริ่มและมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความต้องการที่จะรับผิดชอบ ความเหนือกว่าและสามารถควบคุม ที่ช่วยให้กลุ่มคนหรือหน่วยงานสามารถประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

๑.๖.๓ ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่นและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ด้วยความราบรื่นเรียบร้อย ภาวะผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ที่จะกำหนดหรือชักจูงให้กลุ่มสมาชิกในองค์การทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการมีอิทธิพลต่อกลุ่มต่างๆ ในองค์การ และเป็นผู้นำตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา

๑.๖.๔ หลักปธาน ๔ หมายถึง ความเพียร ความพยายาม ความมุ่งมั่นและการนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารของพระสังฆาธิการอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย

๑) สัจวรปธาน หมายถึง การที่ผู้นำมีภาวะแห่งความเพียรชอบ มีการวางแผน กำหนดกระบวนการอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบริหารงานของคณะสงฆ์อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๒) ปหานปธาน หมายถึง การที่ผู้นำมีภาวะแห่งความพยายาม มีการลงมือทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

๓) ภาวนาปธาน หมายถึง การที่ผู้นำมีภาวะแห่งความมุ่งมั่น มีความใส่ใจการตรวจสอบปัญหาที่เกิดจากบริหารงานอยู่เสมอ

๔) อนุรักษนาปธาน หมายถึง การที่ผู้นำมีภาวะแห่งการกำกับควบคุมดูแลเพื่อความสำเร็จ เมื่อตรวจสอบแล้วพบปัญหา ก็มีการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้น

๑.๖.๕ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึงภาวะผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตามจำนวนมาลงมือทำมากกว่าเดิมจนได้ระดับขั้นสู่เพดานการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

๑.๖.๖ พระสังฆาธิการ หมายถึงผู้ช่วยเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส เจ้าอาวาส รองเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะอำเภอและเจ้าคณะอำเภอในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบความคิดเห็นของพระสังฆาธิการกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗.๔ ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และนำองค์ความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ต่อไป